19e Jaar, No. 5. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 12 Januarij 1847.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . f 12,
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel.
behalve 35 cents zegel.

De beschuldigingen van de *Tijd* tegen de catholijke drukpers. (1)

Ons doel is niet om door een uitgebreid pleidooi de zes punten van beschuldiging, welke besloten zijn in de door ons aangehaalde periode van *de Tijd*, uit zijn nommer 79, 31 december 1846 te wederleggen. Wij zouden vermeenen, aan onze eigene waardigheid en aan het gezond oordeel onzer lezers te kort te doen, indien wij alles aanhaalden wat die bittere beschuldiging in het niet moet doen vervallen. Zij, die met aandacht onzen gang hebben gadegeslagen en zulks nog doen, te midden der bedenkelijke dagen, welke wij beleven, mogen vrij, met de hand op het hart, voor ons de uitspraak vellen, of wij immer de slaven zijn geweest der oppositie; of wij de heilige en dierbare zaak, welke wij voorstaan en verdedigen, immer zoozeer verlaagd en verguisd hebben, van dezelve dienstbaar te maken aan hetgeen *de Tijd* de oppositie noemt, of wij immer de catholijke belangen in gevaar hebben gebragt van verdrongen te worden door onkatholijke vooroordeelen en onvrijzinnige hatelijkheden, in een woord of wij ons immer bereid getoond hebben, de minste onzer belangen en vrijheden op te offeren aan de eer, om aan de hier door *de Tijd* gesignaleerde oppositie te behagen, en of het dus wel zoo noodig was, dat *de Tijd* op het tooneel verscheen, om ons, en de gansche catholijke drukpers tot pligt terug te brengen en dermate schipbreuk bedreigde catholijke belangen van die noodlottige verdringing te redden, en onszelven te bevrijden uit de knellende banden der oppositie, welke ons zoo noodlottig exploiteerde tot het openen van een graf voor onze regten? De beantwoording hiervan laten wij gaarne over aan de uitspraak van al degenen, die ons de eer hebben aangedaan van ons te lezen, en wanneer wij dan zelve op onze afgelegde loopbaan terug zien, verwachten wij met vertrouwen die uitspraak. Wij zijn niet gewoon onszelven te prijzen, doch mogen even-

(1) *De* Catholijke Nederlandsche Stemmen *hebben een niet minder geraakt gegaan door de bespottelijke insinuatiegen van het hier besproken dagblad; aan het slot van dit artikel laten wij volgen, het geen daaromtrent door gewaarde Redacteuren in het nommer van zaturdag 9 januarij gezegd wordt.*

min ons bewustzijn onderdrukken, wanneer wij op zoo eene gevoelige wijze aangevallen worden.

Vol vertrouwen dus op die uitspraak, willen wij, liever dan onszelven te vernederen en onze lezers te vervelen door eene nutteloze verdediging, eenige beschouwingen in het midden brengen, waartoe de redeneringen van *de Tijd* ons de aanleiding geven.

Vooreerst rijst bij ons de vraag op, wat is de oppositie? Volgens *de Tijd* moet de oppositie bij ons te lande iets wezen wat buiten de catholijke Nederlanders bestaat, wijl hij de catholijke drukpers beschuldigt van op het sleeptouw der oppositie te hebben blijven hangen, en zich door de oppositie te hebben laten exploiteren; nu, men kan niet op zijn eigen sleeptouw blijven hangen, nog zichzelven exploiteren. Wij moeten dus de oppositie in ons vaderland buiten de catholijken zoeken, dus: bij de protestanten. En wanneer men dan in het oog houdt, dat de oppositie tot strekking heeft de regering van den weg des verderfs terug te houden of haar, daarop gekomen zijnde, van denzelven terug te doen keeren; wanneer de oppositie met luider en onophoudelijke stem roept om herstel van feilen, uitroeijing van misbruiken, veranderingen en verbeteringen in ons staats-stelsel, verligting van lasten, herleving van welvaart van binnen en handhaving van eer en belangen naar buiten, dan zijn het de protestanten die zulks doen; terwijl zij tevens de catholijken, die dus dat alles niet wenschen kunnen, op het sleeptouw nemen om wat meer aanzien van magt te hebben en hen tevens exploiteren om hunne belangen te verdringen. Neen, wij kunnen niet instemmen, dat de catholijken in ons vaderland tot eenen zoo vernederenden rol verlaagd zijn. De vrijzinnige catholijke burgers van ons vaderland, de onafhankelijke mannen, die de rampen, welke hetzelve bedreigen, met leede oogen aanschouwen en reikhalzen naar den dag van redding en herstel, die mannen en hunne organen hangen niet op het sleeptouw der oppositie, laten zich niet door de oppositie exploiteren; zij zijn een integrerend deel der oppositie, zij zijn de oppositie zelve. Als vrije, als onafhankelijke *burgers* van den Staat, zien zij in hunne medeburgers, die met hen naar hetzelfde doel streven, welke overigens hunne godsdienstige overtuiging zij, niets anders dan broeders, dan medestrijders onder eene en dezelfde banier. Kinderen van hetzelfde vaderland, zijn zij eenparig in hunne wenschen en pogingen, om dat Vaderland en allen, die den roemvollen naam van *Nederlander* dragen, gelukkig te zien: *pro Patria* is hunne leus!

Hier volgt natuurlijk de vraag: worden er onder de oppositie, van de zijde der protestanten niet gevonden, die de bedoelde en gewenschte verbeteringen dienstbaar zouden willen maken aan de bevordering hunner dweepzieke beginselen van onderdrukking en uitsluiting jegens de catholijken? O ja, meermalen hebben wij dezulken aangewezen en bestreden, meermalen hebben wij doen zien, dat wij hunne plannen kenden en dezelve met alle kracht bestrijden zouden. Maar waar hebben wij aan dezulken eenige de minste toegenegenheid betoond? waar hebben wij het minste onzer beginselen prijs gegeven en opgeofferd, om hen te believen? waar hebben wij ons bereid getoond hunne plannen in de hand te werken, mits zij maar met ons wilden medewerken tot bereiking van het groote doel of ons de eer gunnen van met hen te mogen medewerken? Trouwens, dit alles had moeten geschieden, indien het waar is, dat wij op het sleeptouw der oppositie bleven hangen, indien het waar is, dat wij ons door die oppositie lieten exploiteren. Is dat alles geschied? Moeten wij vele bewijzen aanhalen om het tegenovergestelde te staven? Gewis niet. Trouwens, wij hebben het herhaaldelijk gezegd, dat wij uit al onze krachten zouden waken, en nimmer toelaten, dat na eene gezamenlijk behaalde overwinning, de buit door de straks gehoemden zou gedeeld worden ten onzen nadeele. En toen wij nog onlangs onze gevoelens over de associatien mededeelden, gaven wij duidelijk genoeg te kennen, dat wij ons zelven wel degelijk beschouwden als een integrerend deel der oppositie, als de oppositie zelve, en dus geen haarbreed van onze regten en vrijheden zouden opofferen. *De Tijd* zal welligt zeggen, dat dit juist het gevolg zijner verschijning was. Hij zegge het! wanneer men altijd behoefte gevoelt om van zichzelven te spreken, wijl anderen het niet doen, moet men toch wel zijne zaak zoo schoon mogelijk voordragen.

Deze beschouwingen leiden ons tot eene andere, waartoe *de Tijd* ons weder den sleutel in de hand geeft. In de, in ons vorig nommer aangehaalde periode, zullen onze lezers gelezen niet zonder eenige verwondering gelezen hebben de volgende woorden: „De Katholijken, willen „zij iets worden, moeten eene hun eigene

„ kracht ontwikkelen.” Het is waar, die woorden zijn met zooveel omzigtigheid gesteld, dat zij voor verschillende uitleggingen kunnen vatbaar zijn; maar wanneer men ze in verband brengt met het geheel, met afscheiding der catholijke drukpers van de oppositie, met het op sleeptouw der oppositie hangen, met het exploiteren der catholijken door de oppositie, met het gevaar dat de catholijke belangen verdrongen zullen worden, dan is geene andere uitlegging aannemelijk, dan dat de catholijken zich isoleren moeten en voor eigen rekening gaan werken.

Al het gevaarlijke en noodlottige dezer theorie bloot te leggen ware hier overbodig. Wie ziet niet bij den eersten oogopslag, dat dezelve in de praktijk geen ander gevolg kan hebben, dan godsdienstHaat en partijschap aan te vuren, de natie in twee kampen te verdeelen, die elk naar een verschillend doel strevende, den algemeenen ondergang berokkenen moeten? Hoe! terwijl het zinkende vaderland zijn noodgeschrei laat hooren en om hulp roept, zullen deszelfs kinderen zich gaan verdeelen, en zal men aan de eene zijde onderdrukkers en aan de andere bestrijders dier onderdrukking geschaard zien! Neen, neen, allen moeten zamenwerken; één doel moet allen bezielen: redding van het vaderland, herstel en uitbreiding der algemeene welvaart, vrijheid voor allen en in alles, verbroedering, eendragt en eensgezindheid!

De slotsom dezer beschouwingen is, naar ons inzien, dat thans het woord niet moet gerigt worden aan de catholijken onder de oppositie, maar aan de protestanten, ten minsten aan de zulken die onder de leus van vrijheid en verbetering, onderdrukking en verkorting koesteren. Aan deze moet worden toegeroepen: „Legt uwe vooroordeelen af; laat af, uwe catholijke medeburgers als een *niet-volk* te beschouwen; doet afstand van de noodlottige plannen, welke gij tegen de catholijken gesmeed hebt; toont inderdaad dat gij vrijheid in alles en voor allen wilt, dat het u ernst is alle Nederlanders in de weldaden der gewenschte verbetering te doen deelen; bewijst hun, klaar als den dag, dat gij zoo wel voor hen als van uzelven wilt strijden, en van dan af zullen er, onder dit oogpunt, geene *catholijken* noch *protestanten* meer bestaan; maar *burgers*, maar *Nederlanders*, die met eenparige en eensgezinde pogingen aan het heil des algemeenen vaderlands zullen arbeiden!” Zóó hebben wij gesproken, toen wij onlangs over de *associatien* handelden en zoo spreken wij nogmaals en het is gewis *de Tijd* niet, die ons aldus heeft leeren spreken. Wil *de Tijd* dit nu neemen op het sleeptouw der oppositie hangen, of door de oppositie laten exploiteerd worden, het zij zoo!

Het doet ons leed, dat wij ons in de verplichting hebben gezien, ons tegen de beschuldiging van *de Tijd* te moeten verdedigen. Wij zeiden het bij den aanhef van ons vorig artikel:

„Wij zagen in de oprigting van een catholijk blad te Amsterdam eene gewigtige aanwinst voor onze zaak en begroetenden den nieuwen strijder, dien wij hoopten met eenen onvertsagden moet het strijdperk te zullen zien betreden, om ons als kampvechter voor de ons zoo dierbare belangen ter zijde te staan.” Die hoop is vervlogen en dat betreuren wij.

Overigens hebben wij ons verdedigd. *De Tijd* moge nu door eene nieuwe adstructie zijn requisitoir willen staven, wij zullen niet duplicceren, maar laten, vol vertrouwen de uitspraak aan de publieke opinie over.

De Tijd.

Waarlijk, wij moeten het bekennen, het is zeker wel om zijn' goeden luim te verliezen, altijd, als men zegt, voor evenveel gelaten te worden. *De Tijd*, No. 79, 31 Dec. 1846.

Het publiek weet, dat wij altoos de uitgave van een Catholijk blad in de hoofdstad hebben verlangd en om welke redenen; en toch hebben wij, sedert de overbrenging van *De Tijd* van *'s Bosch* naar *Amsterdam*, nog niet over dat blad gesproken. De redenen, die ons tot dat zwijgen bewogen, zijn aan de redactie van *De Tijd* bekend: het publiek heeft daarmede, ten minste voor als nog, niets te maken.

De Tijd heeft ons echter gedwongen om het stilzwijgen af te breken; omdat wij het publiek ten opzigte onzer ware gevoelens niet mogen laten misleiden.... Vooral het nummer van 31 december ll. was zoo erg dat wij niet langer zwijgen mogten. Daarin wordt gezegd:

» *Het tweede resultaat door de Tijd bekomen, gedurende ons halfjarig bestaan alhier, is de afscheiding van de katholijke pers van de oppositie.*”

Dit is, althans ten onzen opzigte, volstrekt onwaar; en dus vervalt ook de geheele redenering, die er vervolgens op gebouwd wordt. 1) — Wij kunnen het publiek verzekeren, dat het eenige resultaat, hetwelk de 79 Amsterdamsche nummers van *De Tijd*, bij ons hebben te weeg gebragt, is geweest: de overtuiging dat hij zijne taak niet begrijpt, of er nog niet voor berekend is.

De jeugdige *Tijd* late ons dus *onzen eigen weg* vervolgen en verbeelde zich niet, dat wij dien verlaten hebben om den zijnen in te slaan: hij ga ook zijnen weg en zwetse daarbij zoo veel als hij wil; wij zullen het ons niet aantrekken, maar hem laten geworden; als hij maar niet weder het publiek wil doen gelooven, dat de geheele Catholijke pers zich door hem op het sleeptouw heeft laten nemen.

(*Cath. Ned. St.*)

1) Men zie in dit blad het artikel getiteld: *De Oppositie*.

KERKELIJKE STAAT.

ROME, 28 december. De plegtigheden van Kerstmis zijn dit jaar nog verhoogd door de tegenwoordigheid van Pius IX bij die groote ceremonien, welke de Pausen sedert vele jaren niet meer bijwoonden. Leo XII is de laatste Paus die in 1826, de mis van middernacht in de kerk van de H. Maria de Meerdere gevierd heeft, Pius IX, wiens innige godsvrucht er zich op toelegt, om al de heilige gebruiken te doen herleven, welke de jaren en krankheden zijner twee voorgangers hun niet meer toelieten voort te zetten, is bij de avonddienst tegenwoordig geweest en heeft de nachtmis gezongen in de heilige baselick, alwaar de overblijfsels der krubbe van den Zaligmaker nog bewaard worden. De kerk was prachtig verlicht. Eene groote menigte, waaronder, zoo als gewoonlijk bij die plegtigheden plaats heeft, vele nieuwsgierigen waren, doch voor het grootst gedeelte uit vrome geloovigen bestond, vervulde den middenbenk en drong door tot voor het altaar, alwaar de Paus de heilige geheimen offerde op de nederige krubbe, waarin het kind Jesus zichzelven voor het eerst opdroeg.

Op den Kerstdag zelven heeft Z. Heil. pontificale mis gezongen in de Sixtijnsche kapel, eene indrukwekkende plegtigheden welke daaraan verbonden zijn. Ik behoef u geene beschrijving daarvan te geven, zij zijn bekend; doch ik kan mij niet onthouden u eenige woorden te melden over een volksfeest ter eere van Pius IX aangelegd, een feest dat nieuw en geheel buitengewoon van over-aloude liefde en vervoering der Romeinen voor dien grooten Opperherder.

Het was laatgisteren door het feest van de H. Joannes Evangelist, dat ik elke gelegenheid waarnemen, en mijne zienswijze aangaande de daarin te leggen, herinnerde zich het volk van Rome dat de kardinaal Joannes Mastai den welbeminden leerling des Heeren tot patroon had. Dadelijk wordt een dier openbare demonstratien tot stand gebragt, waarvan men getuige moet zijn om er de geestdrift en de aandoenlijke strekking van te begrijpen. Om Pius IX eene feesthulde te brengen, wil men niet wachten, zoo als het gebruik is, tot dat de dag daar zal zijn, waarop de heilige gevierd wordt, wiens naam hij bij het beklimmen van den apostolischen stoel heeft aangenomen. Het volk begeeft zich in massa naar het Quirinaal; wanneer ik zeg: het volk, bedoel ik niet die menigte van onbekenden en lediggoopers, die altijd gereed zijn deel te nemen aan de minste beweging, welke in de stad ontstaat. Het waren aanzienlijke ingezetenen, tot de eerste en verlichte standen behoorende. Zaturdag avond bij den *Angelus* stelde zich meer dan 4000 mannen, die op het plein *del Populo* geschaard stonden, het de meeste onder in beweging, elk eene toorts in de hand dragende, en de straat *Corso*, in hare geheele lengte doortrekkende, om zich naar het Quirinaal te begeven. Op het hooren der muziek, welke vooruitging, verschenen duizenden van aanschouwers, met licht in de hand, voor alle vensters, op alle balkons, en maakten aldus eene schitterende illuminatie bij de 4000 mededingende toortsen. Op het plein *Monte-Cavallo*, voor het Quirinaal gekomen, begroette die menigte den Paus met een gejuich, hetwelk, in de stilte des nachts door de echo's der zeven heuvelen scheen herhaald te worden. Pius IX verscheen op het balkon. Op dat oogenblik werd het fakkellicht, dat op een aantal gebouwen reeds vroeger gereed gemaakt, ontstoken en stortte een schijnenden glans op den gevel van het paleis, en over de ontzaglijke menigte, welke onder den weg nog aangegroeid was. De H. Vader heeft eerst de menigte begroet met die minzaamheid en edele houding, welke zoo veel bevalligheid en deftigheid aan zijne geboorden geven; daarna, bij het geklank der muziek gaf voor het uitspreken van den zegen, allen tegelijk een hoofdteeken, de meeste menigte knielde neder en de heldere stem van Pius IX galmde alleen in dit plegtstatig oogenblik, zijne zegenrijke hand daalde met liefde en langzaam neder op zijne onderdanen, wier vurige gedachtenheid steeds gepaard gaat met eenen godsdienstigen eerbied. Hemelsche *tinten* hebben deze zegeningen aanschouwd; eindelijk de Paus, nogmaals zijne zegenende hand verwijderd had, werden de portsen uitgemaakt, een kreet liet zich meer hooren en die gansche menigte verspreidde zich in de volmaakste orde en rust, zonder dat men ook maar enkelen politie-bedienden gezien heeft.

AMERIKA.

De Amerikaansche vloot heeft op de kusten van Mexico twee stoomboten verloren, die met troepen bemand waren.

Men zegt dat de generaal Taylor aan Santa Anna voorstellen van vrede heeft gedaan, doch deze zou geantwoord hebben, dat hij het er aan geene voorstellen leenen kan, zoo lang een enkel Amerikaansch soldaat zich op Mexicaansch grondgebied bevind.

DUITSCHLAND.

De protestantsche dagbladen van Duitschland, en voornamelijk de *N. Kerk*, en de *Jaarboeken* doen leeraar Huber genegeerd over de [illegible]

sche redenerende, bekennen thans gul hetgeen de catholijke reeds sedert lang weten, doch wat hunne vijanden aan uit moedwille te miskennen, namelijk dat de woedende polemiek evenzeer als de daden van geweld tegen de Jesuiten, zoo in Zwitserland als elders, gevoerd en gepleegd, tot eenig doel hadden *de uitroeiing der catholijke Kerk en bijgevolg van alle godsdienst*. Dit is inderdaad de ware zin van het woord *Jesuitisme*, hetwelk, volgens de eigene verklaring dier bladen, slechts gekozen is als de leus der radikale factie, doch het is niet doelloos, bij deze gelegenheid, tot staving daartoe het opregt en belangloos getuigenis van de protestantsche dagbladen in te roepen.

ENGELAND

LONDEN 6 jannarij. De inkomsten van het jaar 1846, hetwelk gisteren gesloten was, hebben bedragen 50,615,020 ponden sterling of 607,380,240 ned. guldens.

— De laatste tijdingen van de Afrikaansche kusten melden, dat de engelsche schoener, de *Kingfisker*, in den tijd van weinige dagen twee schepen heeft buit gemaakt, welke slavenhandel voerden.

— Een berigt van de commissarissen tot uitdelging der nationale schuld maakt bekend dat van de 1,781,659 p. st. welke de inkomsten de uitgaven hebben overtroffen, gedurende het den 10 october 1846 verloopen jaar, 446,414 pl st. gebezigd zullen worden tot wederinkoop van schatkistbilletten.

— Op den noordwestelijken spoorweg is door het aanrijden van eenen trein tegen eenen anderen een vreeselijk ongeluk gebeurd, waarbij eenige menschen het leven verbeuren hebben en een aantal wagons tot splinters geslagen zijn.

IERLAND.

De toestand van Ierland wordt van dag tot dag bedenkelijker. De armoede breidt zich uit en een algemeen stelsel van plundering schijnt aangenomen te zijn. In vele distrikten zijn de pachters verpligt den ganschen nacht op de been te blijven om het weinige, wat hun overblijft en de veiligheid hunners akkers te bewaken. Al de godshuizen zijn opgepropt. De beheerders deelen onderstand aan de hulzen uit ten einde den voortgang van den hongersnood te stuiten, en halen zich daardoor den blaam aan de armhestuurders op den hals, die, alleen met de werkeloozen onderstand willen beperken. Binnen de godshuizen van de nabijheid van het armengesticht te Kilrush heeft een opstand plaats gehad, welke de overheden gedwongen heeft een aanzienlijke magt te hulp te roepen om niet alleen hen huis, maar ook de geheele stad te beschermen. Deze akeligheden worden nog vermeerderd door de toebereidselen, welke men maakt tot de uitzetting (eviction) van eenige pachters, die achterstallig zijn in hunne betalingen.

SPANJE

MADRID 1 jannarij. De Kamer der Gedeputeerden heeft in de zitting van heden slechts de commissien benoemd tot het onderzoek der geloofsbrieven. Men verzekert dat dadelijk na de opening der Cortes, die zittingen zouden 23 januarij geschorscht zullen worden.

— Bijzondere tijdingen uit Havana melden dat het getal der slagoffers van den laatsten storm 600 bedraagt. De Zusters der Liefde hebben aldaar een gesticht van liefdadigheid geopend en zich belast met de verpleging der zieken in de gasthuizen van het eiland Cuba.

— 2 januarij. De Kamer der Gedeputeerde heeft heden alhier eene zitting gehouden om de geloofsbrieven goed te keuren der vijf en zeventig, als commissie, belast zijn met dat onderzoek, voorgedragen. Men verwacht in de deze week den aanvang der eenige beraadslagingen.

— Het ministerie heeft nog geene keus gedaan voor het presidentschap der Kamer men denkt echter algemeen, dat dezelve op den heer Castro y Orosco vallen zal.

— De consul van Bayonne, die de reispas van den heer Olozaga geviseerd had, is van zijnen post ontzet en door een ander vervangen.

— De *Heraldo* meldt, volgens eene correspondentie uit Weenen, dat de Noordsche Mogendheden zich bereid zouden toonen, ten einde den toorn van Frankrijk over de inlijving van Krakau te bedaren, om Koningin Isabella II te erkennen. Op die wijze zou er geen europeesch Congres gehouden worden hetwelk overigens de drie hoven doelloos achten.

PORTUGAL.

LISSABON 31 december. De troepen der koningin hebben eene nieuwe overwinning behaald. Ditmaal zijn het de miguellisten die verslagen zijn. Het gevecht heeft plaats gehad te Braga tusschen den baron Cazal en den miguellistischen generaal Macdouell. Van beide zijden is met hevigheid gestreden en het voordeel is aan de koninklijke troepen gebleven. Derzelver verlies bedraagt 100 man, zoo gekwetsten als gedooden, terwijl dat van de opstandelingen meer dan 300 man bedraagt. Men verzekert, dat de koninklijke troepen zich aan alle buitensporigheden hebben overgegeven en zij gedurende twee dagen de stad geplunderd hebben.

Ondanks de nederlaag van Bomfin wanhopen de septembristen nog niet aan den goeden uitslag hunner zaak. Eene proclamatie is heimelijk in Lissabon verspreid, om het volk te wapen te roepen.

De zegepraal der koninklijke zaak heeft haar crediet niet vermeerderd. De banknoten ondergaan een verbazend esconto, ondanks derzelver gedwongen omloop. Vele kooplieden willen ze zelfs in het geheel niet hebben.

De *Diario* behelst een dekreet, waarbij de teregtstelling voor jury's voor staatkundige misdrijven wordt afgeschaft.

FRANKRIJK.

PARIJS 7 januarij. Heden liep het gerucht dat het gemeenschappelijk antwoord der Noordsche Mogendheden op het protest van het fransch kabinet dezer dagen te Parijs aangekomen is.

— Den heer Martinez de la Rosa, ambassadeur van Spanje is deszen nacht naar Madrid vertrokken, om zitting te gaan nemen in de Cortes. Hij zal eerst na die zitting te Parijs wederkeeren.

— Omtrent de merkzaamheden der Gedeputeerden meldt het *Journal des Débats* het volgende:

De kamer zal hare voorbereidende zitting houden op zondag den 10 december in de zaal der conferencien. Daarbij zal de president bij het lot bepalen welke leden den 11 d. M. zullen ontvangen.

Daags na de zitting der opening, dus op dingsdag den 12 januarij zal de kamer eene openbare zitting houden tot het loten der afdeelingen, waarna zij in dezelve hare maandelijksche organisatie zal vaststellen en de nog niet goedgekeurde verkiezingen onderzoeken. Den 13 zal zij de commissie voor het adres benoemen. Deze zal het ontwerp niet voor den 23 kunnen aanbieden, en dan zullen daarover de openbare [illegible] plaats hebben, mits de kamer der Pairs op dat tijdstip haar adres gestemd hebbe.

— Men leest in de *Courrier de [illegible]* het schijnt zeker te zijn dat de minister [illegible] in de eerste dagen der zitting een [illegible] aan de Kamers zal voordragen, [illegible] vrij [illegible] in Frankrijk, voor de manufacturen [illegible].

BELGIE

BRUSSEL 9 januarij. De weleerw. heer P. Lauwers, pastoor der parochie van O. L. V. van Finisterræ sedert 26 julij 1813, ridder van den Nederl. Leeuw en van de Leopolds-orde, is den 6 dezer overleden in den ouderdom van 76 jaren.

Joseph Philippus Lauwers, werd te Brussel geboren den 25 december 1771. Vroegtijdig de kerkelijke loopbaan ingetreden, was hij achtervolgens kanunnik der abdij van het Park, ondernastoor der parochie van den H. Joannes den Dooper te Brussel, pastoor van Humbeck en eindelijk pastoor van de parochie van O. L. V. van Finisterræ. Hij vervulde deze laatste bediening te gelijk met die van aalmoezenier den Petits-Carmes, gedurende een aantal jaren en met eenen voorbeeldigen ijver.

De heer Lauwers onderscheidde zich altijd door eene onbegrensde liefde. Na den slag van Waterloo verpleegde hij zelfs in de hospitalen de gewonden, tot welke natie zij ook behoorden. Bij zijnen dood was hij nog lid van de kolonie van Wontel, alwaar een aantal huisgezinnen hunne tegenwoordige onbekommenheid aan zijne zorgen te danken hebben. Toen de cholera in 1831 te Brussel verscheen, vond zij den waardigen priester gereed. Men zag den heer Lauwers zich overal blootstellen met eene wonderbare zelfsopoffering en minachting van eigen gevaar, en de zieken met eene voorbeeldige liefde verplegen. Het gouvernement schonk hem toenmaals de burgermedaille. Later werd hij ridder der Leopolds-orde. De armen verliezen in hem eenen verlichten weldoener.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH, 11 Januarij.

— Het in ons blad van 22 december jl. opgenomen dichtstuk „*de verstootelinge*" heeft inderdaad aanleiding tot eene regterlijke vervolging gegeven. Bijzondere redenen hebben ons tot heden belet dit ter kennisse van het publiek te brengen en beletten ons nog over deze zaak uittewijden. Intusschen heeft de *voorbarigheid* van het *Handelsblad* (die bladen die zulks na het *Handelsblad* hebben medegedeeld kunnen wij het niet euvel duiden) in het bekend maken hiervan, aan de zaak geen goed gedaan. Wij behoeven niet te zeggen, waarin die *voorbarigheid* bestond, wijl dezelve reeds bewezen is door deze beschouwing, dat eene wijze redaktie ligt op het denkbeeld zou gekomen zijn, dat, indien wij de tijding der regterlijke vervolging nog niet mededeelden, genoegzaam gewigtige redenen ons daartoe nopen moesten en het dus haar pligt was, ons blad niet door eene onvoorzigtige mededeeling te compromitteren. Genoeg voor heden.

— Op den 8 dezer had onze geachte stadgenoot de heer Frietman het genoegen zijne gouden bruiloft te vieren. ZEd. is 73 jaren oud en vader van 14 kinderen en 64 kleinkinderen en geniet benevens zijne echtgenoot, de beste gezondheid.

— Wie is de heer de Thouars?

Wij zullen het u zeggen.

De markies de Thouars is een ontslagen officier, die zich in den belgischen veldtogt, in 1831 en 1832 en bij de belegering der antwerpsche citadel onderscheidde. Hij ontving plotseling zijn ontslag, zonder dat hij tot heden zelf weet, waarom?

De markies de Thouars is *geparenteerd aan het Koninklijk Huis* der Nederlanden en geallieerd aan de edelste geslachten van het land.

De markies de Thouars is schrijver en dichter; en zoo men hem al geen genie wil toekennen, zal men hem geen talent betwisten, wanneer hij zich niet te veel door zijne verbittering laat vervoeren; eene verbittering overigens, welke allen die *zoo als wij* den oorsprong en de grootte zijner verschrikkelijken ongeluks kenden, hem gaarne zouden vergeven.

De markies de Thouars en zijne oude, eerbiedwaardige moeder, de markiezin douairière de Thouars, zijn, sedert jaren ten prooi aan de diepste, ja aan de verschrikkelijkste ellende. Zij hebben dien naren toestand te wijten, deels aan een huisner

maastelooverwalten, deels aan den wrok van een hoog personaadje. (*Asmodee.*)

Asmodee heeft gisteren zijn nommer bijna opgevuld met bijzonderheden over den markies de Thouars, welke het gemoed eens Nederlanders krenken. Niet alles wat daarin voorkomt kan onze instemming of goedkeuring wegdragen. Intusschen doet *Asmodee* een beroep op den adel, de officieren des legers, de schrijvers, redakteurs en dichters, om hem in zijne benarde omstandigheden, nog vermeerderd door de handelwijze, welke hij ondergaan moet, te hulp te komen. Door medelijden jegens hen bewogen, willen wij gaarne daaraan medewerken en ons met de ontvangst en bezorging van bijdragen belasten.

— De arrondissements-regtbank te Haarlem, bij gelegenheid dat een schipper vervolgd werd als zoude hij, als schipper, onvoorzien zijn geweest van eene quitantie van betaald vuur- ton- en bakengeld, heeft beslist dat het koninklijk besluit van 28 maart 1836, althans art. 16 van hetzelve, in strijd is met de stellige bepaling van art. 195 der grondwet, en dus in dit geval niet kon worden toegepast. Het provinciaal geregtshof van Noord-Holland heeft dit vonnis, waartegen het O. M. in hooger beroep was gekomen, bekrachtigd.

— Omstreeks 350 huisvaders zouden, naar men wil, uit kracht der wet van 23 Nivose XIII jaar, van de regering het opvoeden van een hunner zoons hebben geëischt.

— Men wil, dat de opening van den spoorweg tusschen 's Gravenhage en Rotterdam, zal geschieden met den aanvang der zomerdienst, dat is op 15 april aanstaande.

— Den 25 dezer maand zal de zaak van den kappellaan Gepkens voor den Hoogen Raad, kamer van strafzaken behandeld worden. Het openbaar ministerie wordt waargenomen door den hr. proc.-gener., terwijl de raadsheer, hr. van den Velden, in deze zaak benoemd is tot rapporteur.

— Ingevolge magtiging des konings, zijn de provinciale staten van Noord-Holland vegen den 19den dezer, en de provinciale staten van Overijssel vegen den 15den dezer opgeroepen, tot het houden eener buitengewone vergadering.

GRONINGEN 7 januarij. Den vijfden dezer is door eene kommissie van den heer mr. D. Wieners alhier, uit negenoeg elf honderd bijdragen, waarvan meer dan duizend door bewoners van het platte land van dit gewest, gezonden, aangeboden, een ter dezer stede naar den laatsten smaak bewerkt zilveren schenkblad, waarop is gegraveerd: *Bewijs van hulde en vereering, aan mr.* B. Wichers, *den edelen Volksvertegenwoordiger, wiens niet-herkiezing op den 6den July* 1846 *diep wordt betreurd door eenige warme Vaderlanders.*

LATERE BERIGTEN.

De P. Vader heeft Mgr. Randadini, tot heden rektor van het grieksch vereenigd semenarie, aan de secretarie van Staat voor buitenlandsche zaken toegevoegd met last om zich met de godsdienstige aangelegenheden en berekeningen in Duitschland bekend te maken, zoo door het lezen der dagbladen als door het houden van correspondentie met de vernaardste katholijke schrijvers van Duitschland. Mgr. Randadini zal mogelijks zijne standplaats moeten vestigen op de godgeleerde voortbrengselen der katholijke drukpers aldaar.

Brieven uit Mexico melden dat Santa-Anna zich bepaaldelijk verklaard heeft tegen eene conversie der mexicaansche schuld, welke door het vorig bestuur daargekondigd was.

Prins Louis Napoleon heeft voor zeven jaren een huis gehuurd in de Kingstreet te Londen.

Eindelijk is eene inschrijving in Engeland geopend ten behoeve van Ierland. De koningin heeft geteekend voor 2000 p. st.; prins Albert voor 500 p. st., de hertogin van Gloucester voor 200 p. st.; de hertog van Devonshire voor 1000 p. st. en zes handelshuizen van Londen elk voor 1000 p. st.

De *Espanol* meldt dat te Madrid eene proclamatie van den graaf de Montemolin in omloop is, waarin hij aan zijn land vrijzinnige instellingen belooft.

Heden ten een ure wordt de zitting der fransche Kamers door Lodewijk Philips geopend.

Advertentien.

*** De ondergeteekende verwittigt zijne geëerde begunstigers, dat hij op heden zijnen handel in BAKENS en het leveren van HEEREN-KLEEDINGSTUKKEN alhier, te *Vymegen* en *Dorenchem* heeft overgedaan aan zijne zonen, die denzelve als voorheen, en onder dezelfde firma zullen voortzetten. Dankbaar voor het vertrouwen, alhier gedurende 32 jaren zoo ruimschoots genoten, beveelt hij zijne opvolgers in hetzelve voortduurend aan.

's Bosch den 1 *Januarij* 1847. J. CIKOT.

*** Ingevolge bovenstaand bericht de etablissementen van ouden waarden Vader door ons overgenomen zijnde, bevelen wij ons in de gunst onzer geachte begunstigers. Hunne verzekerende alles te zullen aanwenden, wat eene solide en prompte bediening vordert, en ons te zullen verheven, dat onze Magazijnen bijzonder van fijne en smaakvolle Stoffen steeds ruim voorzien zijn.

's Bosch den 1 *Januarij* 1847.

C. P. CIKOT.
P. J. CIKOT.
J. CIKOT, Jr.

*** Een 24jarig R. C. jong mensch, welke immer op welingerigte scholen is werkzaam geweest, wenscht weder in zoodanige betrekking geplaatst te worden. Hij kan des verkiezende onderrigt geven in de FRANSCHE en de beginselen der ENGELSCHE TAAL en is van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franko* brieven onder de lett. A. Z. bij den Boekverkooper *R. F. VAN ARUM*, te *Haarlem*.

*** Tegen 1° Februarij aanstaande wordt er bij eenen R. K. Pastoor in *Gelderland*, een HUISKNECHT gevraagd, om tevens in de Sacristij werkzaam te zijn. Iemand hiertoe genegen en van goede getuigschriften voorzien, kan zich aanmelden per gesloten en gefrankeerde brieven, onder letter A. bij den uitgever dezer, die in spoedigen tijd met het herstellen van Kerkgoederen zich zoude kunnen bezig houden, zal de voorkeur genieten.

*** Op Maandag den 18e Januarij 1847, 's morgens om 10 ure zal de Notaris *P. VAN BEVERWIJK* te *Schiedam*, in Schilders Kamp, bij den Nachtegaal te *St. Michiels-Gestel*, voor den Heer J. DE KORT te *'s Bosch*, op crediet VERKOOPEN:

151 STUKS EIKENBOOMEN

geschikt tot KUIP en TIMMERHOUT, niet verre verwijderd van de Rivier *de Dommel* tot vervoer te water. Aanwijzing te bekomen bij den Opziener, wonende over Schilders-Kamp aan den weg tusschen voormelde Gemeenten, en bij voornoemden Notaris.

*** Le libraire Editeur H. NIGH, à *Rotterdam*, a publié et expédie dans toute la Hollande, l'ouvrage

Intrigues Devoilées

LOUIS XVII,

dernier Roi légitime de France, décédé à *Delft*, le 10 Août 1845, par Mr. GRUAU DE LA BARRE, *dernier procureur du Roi.*

Le 2de livraison a paru, la Gerue est sous presse pour paraître sous peu de jours, mais cette livraison *ne sera engagé à aucun souscripteurs.* Les libraires qui n'ont encore informé l'Editeur du nombre des exemplaires qu'ils sont priés de le faire immédiatement afin de n'éprouver aucun retard dans la réception des suites.

*** Een ONGEHUWD PERSOON, 30 jaren oud, eenige jaren bij eenen R. C. Pastoor als HUISKNECHT hebbende gedient, als zoodanig getuigschriften voorzien, met het TAFELDIENEN, en ook met het TUINWERK bekend, zag zich gaarne met 1e Mei in eene of andere dergelijke betrekking geplaatst. Adres met *franco* brieven onder letter W, bij den uitgever dezer.

*** De Notaris *MOLHUIZEN* te *Vught*, zal aldaar verkoopen;

Op *Donderdag den* 21 *January* 1847 voor *P. VAN DER HEYDEN* op de hoeven. Eene groote partij SCHAARHOUT.

Op *Vrijdag den* 22 *Januarij* voor Jufvrouw *VAN WULLEN* op de Langewortel in de Vlasmeer:

Eene Partij 5 en 6 jarig SCHAARHOUT, eene Partij ZWARE EIKEN-, IPEN-, ESSEN-, WILGEN-, APPEL-, PEREN-, PRUIMEN- en NOTENBOOMEN bekwaam voor TIMMER- en MEUBELHOUT.

Op *Zaturdag den* 23 *Januarij* voor *J. KONINGS* op de Schoorweint, een groote Partij SCHAARHOUT.

Op *Maandag den* 25 *Januarij* en volgende dagen op de Buitenplaats Rheeburg voor de Erven den Heer Baron *VAN RIJCKEVORSEL VAN KESSEL.*

Eene groote partij AFBRAAK bekwaam voor TIMMERHOUT bestaande in 44 Stuks EIKEN-PLATEN van 22 tot 33 voet, BALKEN, GLASRAMEN, DEUREN, KOZIJNEN, VENSTERS, HARDSTEENEN DULPERS dito PLAVUIZEN, PANNEN, OUD IJZER, Geloots BRANDHOUT, een HOOGKAR, KRUIWAGEN enz. en 10,000 Pond goed HOOI.

Op *Dingsdag den* 26 *January* MEUBILAIRE GOEDEREN als een PIANO, 3 CANAPEES, een GLAZEN KROON, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KASTEN, KACHELS, OUD PORCELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER, TIN en BLIKWERK, eene Partij BOEKEN, GORDIJNEN, PAARDENDEKENS enz.

Op *Donderdag den* 28 *January*, eene Partij TUINMANS-GEREEDSCHAPPEN, BROEI BAKKEN, BROEIRAMEN, TUINBANKEN, 40 TUINSTOELEN, dito TAFELS, 6 IJZEREN- en een HARDSTEENEN VASEN, 6 dito PIEDESTALLEN, 4 Extra schoone TUINBEELDEN, en verdere TUINSIERADEN, en eindelijk dat ten voorzegde dagen ten berdeu zal worden gebragt.

Geene kijkdagen voor en bij de verkooping zal daartoe gelegenheid gegeven worden.

En op *Vrijdag den* 29 *January* op de Buitenplaats Rheeburg, en de Zwaan, voor Z. M. den Koning, eene Partij SCHAARHOUT en BERKENBOOMEN, daaronder voornamelijk *VAN HAGUET*, de Erven den Heer *MARGGRAFF* en Mevrouw *VAN RIJCKEVORSEL* c.s. eene partij KANADAS, WILGEN, KLOMPBOOMEN, SCHAARHOUT en 4000 DROOGE TAKKEBOSSEN in de Vlierd, Kromhuenakker, Wolfsbosch en de Brandery.

Telken dagen des morgens om 9 uren te beginnen.

OPGAVEN van de HOOGTE der RIVIEREN DE MAAS te GRAVE en van de DIEZE te 's BOSCH, waargenomen des morgens ten 8 ure.

DAGTIJDS	MAAS te GRAVE: BOVEN AP.		GEWASSEN.	GEVALLEN	DIEZE te 's BOSCH: BOVEN AP.		GEWASSEN.	GEVALLEN
	Meters.	dm.	dm.	dm.	Meters.	dm.	dm.	dm.
8	9	26	0	9	»	»	»	»
9	9	00	0	26	0	85	9	10
10	8	90	0	50	»	80	0	5
11	»	»	»	»	0	80	0	1

De O. te 's Bosch is 0 M. 40 dM. boven AP.

Hoogte v. d. Rijn te Keulen, den 7 Jan. 7 voet 1 d.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te *'s Bosch.*